16. 1. 2013

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Občané EU jako spotřebitelé

Každý z nás denně koupí alespoň nějakou maličkost. Řadí se tak k 493 miliónům spotřebitelů v Evropské unii – jednomu z největších maloobchodních trhů světa. Kolik z Vás však v poslední době nakoupilo zboží v zahraničí? Stále to není zcela obvyklé, i když lze v jiné zemi často pořídit různé výrobky levněji, rychleji nebo jen dostat něco zvláštního, co se u nás neprodává. [1] Zahraniční obchody a především e-shopy nabízejí mnoho možností, přesto přetrvává jakási nedůvěra k těmto přeshraničním transakcím. Jedním z důvodů mohou být i obavy o kvalitu zboží, délku záruky nebo třeba ze ztížené komunikace s prodejcem.

Spotřebitel na prvním místě

Evropská unie už ve svých základních dokumentech[2] pamatuje na ochranu spotřebitelů a definuje nejdůležitější cíle této politiky (bránění zdraví, bezpečnosti a hospodářských zájmů spotřebitelů). Rozvinutím těchto principů vzniklo deset hlavních zásad ochrany spotřebitele v EU, které mají zákazníkům jasně poradit, jak se chovat a co požadovat. Najdeme mezi nimi možnost nakupovat kdekoliv po EU, snadno porovnávat ceny a vrátit vadné zboží nebo povinnost dodržovat vysoké standardy bezpečnosti potravin, zákaz klamání spotřebitelů a účinné řešení sporů.[3]

Jednotná pravidla ano, eurozáruka ne

Svobodný trh a volný pohyb zboží a služeb způsobuje např., že německý výrobek si koupíte v italském obchodě a doveze Vám ho francouzský přepravce. Nejčastější otázka, kterou si pak zřejmě každý položí, se bude týkat odpovědnosti za vady výrobku, záruk a možnosti vrácení zboží či odstoupení od smlouvy. Evropská unie vydala již roku 1999 pro tento účel sjednocující směrnici, kterou musí každý členský stát zohlednit do své legislativy.

V jakémkoliv členském státě EU musí být na zakoupené zboží poskytnuta minimální záruka 2 roky. Některé země nebo i výrobci samotní garantují záruku delší. Zboží však musí být reklamováno u prodejce. Neexistuje tzv. eurozáruka, takže i když má např. nějaký řetězec pobočky takřka všude po Evropě, nelze se s reklamací obracet na stejně pojmenovaný obchod v jiném státě. Záruka však platí pro kamenné i internetové obchody, stejně jako pro nákupy přes telefon nebo pomocí korespondence, a zákazník by neměl hradit dopravu a další náklady spojené s uvedením výrobku do bezvadného stavu. Konečně výrobce je povinen nahradit případnou škodu na majetku, kterou vadný výrobek způsobí zákazníkovi. [4]

Nakupovat lze i služby

Kromě běžného zboží si pak může kdokoliv pořídit v jiném členském státě i různé služby. Především opět prostřednictvím internetu nebo telefonu. Nejčastěji se bude jednat o různé finanční služby a spotřebitelské úvěry. Zde pak platí, že při sjednání smlouvy na dálku lze do 14 dnů (u životního pojištění a důchodů do 30 dnů) od ní odstoupit bez jakýchkoliv následků.

EU se stará i o jasně a srozumitelně uváděné ceny, aby spotřebitelé mohli snadno porovnávat, kde se jim nákup více vyplatí. Ceny tedy musí vždy obsahovat přepočet na jednotku (kus, litr, kilogram) a při placení bude zahrnuta i DPH, takže není třeba dále řešit jakékoliv daně při dovozu do ČR.

Závěr

Spotřebitelská politika se vzhledem ke svému velmi blízkému vztahu k samotnému původnímu účelu evropských společenství, řadí stále mezi priority EU. Ta však kromě výše uvedených legislativních nástrojů podporuje pro větší pohodlí spotřebitelů i tzv. měkká opatření jako síť evropských spotřebitelských center (ECC-net), síť pro mimosoudní urovnání přeshraničních finančních sporů (FIN-NET), internetová síť pro řešení problémů jednotného trhu (SOLVIT) nebo alternativní řešení sporů (bez namáhavého soudního řízení).[5]

Mgr. Petr Leyer,
Transparency International

Tento článek vzniknul v rámci informační kampaně Zastoupení Evropské komise v ČR o právech občanů EU pořádané společností Naviga4, s. r. o.
Praktické informací k tématu naleznete na stránkách Vaše Evropa
Hlavním cílem kampaně je zvýšit povědomí o právech občanů EU, a to jak mezi odbornou, tak mezi širokou veřejností. Příbuzným projektem je populární soutěž pro širokou veřejnost „Občane EU, znáš svá práva? Pouč ostatní“.

---
[1] Pouze 8% spotřebitelů nakupuje zboží a služby on-line v zahraničí podle Hodnotící zprávy o spotřebitelských trzích.
[2] Článek 169 Smlouvy o fungování Evropské unie.
[3] Dostupné na www, k dispozici >>> zde.
[4] Dostupné na www, k dispozici >>> zde.
[5] Dostupné na www, k dispozici >>> zde.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Nové nařízení EU o obalech a obalových odpadech: kdo všechno může být výrobcem?
- K navrhovanému zúžení definice závislé práce: uzavřený výčet znaků nadřízenosti a jeho meze
- Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíce červenec a srpen 2026
- Další opatření k implementaci nařízení EUDR – co bude dál?
- Zjišťování zahraničního práva znalcem v oboru Právní vztahy k cizině
- Jednotné evropské nebe: změna zákona o civilním letectví na obzoru. Od evropského rámce k vnitrostátnímu provedení
- Komunitní energetika od 1. srpna 2026: co se skutečně mění

- Chat Control: dvě odlišné regulace pod stejným názvem
- Evropské dotace srozumitelně: Díl druhý – Žadatel nebo příjemce?
- Cyber Resilience Act: od září 2026 budete muset hlásit incidenty i zranitelnosti. Jste na to připraveni?
- Přeshraniční provoz dronů v Evropské unii